

Duinen ideaal voor geïmporteerde oerrunderen

'Op wisentensafari'

OVERVEEN - Een gure herftzondag in november. Dit weerhoudt een aantal natuurvorsers onder leiding van een boswachter er niet van om op een tochtige heuvel in het Kraansvlak de drie uitgezette wisenten te observeren. Meestal is het een gok of ze te zien zijn. Deze keer is het echter raak. Op afstand zijn ze met een verrekijker duidelijk te onderscheiden. Zelfs met het blote oog zijn ze nog zichtbaar.

door Fred Dukker

Sinds dit voorjaar verblijven drie Poolse wisenten waaronder een stier, in een gebied van honderd hectare in het Kraansvlak. Voorlopig is het een poefproject van vijf jaar. In deze periode doen mede-werkers van de Rijksuniversiteit

komende lente er nog drie vrouwelijke wisenten bijkomen. Hun territorium wordt dan verdubbeld tot tweehonderd hectare.

Precies om 11.00 uur is het verzaamelen geblazen voor de Zandwaai-er. Gids is boswachter Walter Oosterom, die het gezelschap via het Middenduyn naar het Kraansvlak leidt. Op het uitzichtpunt aan het Meerje van Burdet tuurt iedereen gewapend met een verrekijker vol spanning de omgeving af. "Daar in de verte liggen ze onder de bomen", wijst Oosterom. "Beschermd door hun natuurlijke schutkleur zijn

in Groningen en de Radbouduniversiteit in Nijmegen onderzoek naar de wisenten. De onderzoekers letten vooral op het sociale gedrag van de dieren en hun voedselkeuze. Het project is mogelijk gemaakt door een samenwerking van PWN, de duinbeheerder van het Kraansvlak, Stichting Ark, Stichting Kritisch bosbeheer en Stichting Duinbehoud. De bedoeling is dat

Wisenten zijn echte bomenliefhebbers. Behalve gras zijn de dieren vooral dol op de bast van de stammen die ze zelf schillen (Foto: PR/PWN Boswachters). •

ze moeilijk te herkennen. Je moet geluk hebben om ze te treffen. Vaak weten wij ze wel te lokaliseren. De dieren hebben GPS/GSM zenders om. Ze sturen hun positie

Beschermd door een natuurlijke schutkleur zijn de wisenten vaak moeilijk te lokaliseren. Ook vanwege hun schuwheid laten ze zich niet gemakkelijk benaderen. Het is daarom bijvoorbeeld lastig om te achterhalen of één van de dieren in de duinen bij Overveen al drachtig is of niet (Foto: PR/PWN Boswachters).

voortdurend door via sms'jes. Een veldcomputer met internet vangt die op. Oerrunderen met hightech elektronica om hun nek dus."

Bijna uitgestorven

Hoewel de wisent 2000 jaar geleden ook vlak naast onze huidige grens voorkwam, was hij bijna uitgestorven. Dankzij een internationaal fokproject dat in 1920 werd opgezet, leven er weer ruim 3000 van deze dieren in Europese natuurgebieden en fokcentra. Oosterom: "In Polen grazen ze echt in het wild. Ze kunnen daar in de bossen vrij rondlopen zonder wildrooster. Wel worden ze in tegenstelling tot hier vanwege de bosbouw bijgevoerd. Want het zijn echte bomenliefhebbers. Hier moeten ze zichzelf redden. We verwachten dat dit wel lukt, want het klimaat is ideaal voor ze. De dieren zijn in Oost-Europa gehard in de strenge winters en hete zomers."

Net als de Schotse Hooglanders en de Konikspaarden zijn de wisenten uitgezet om de verruiging en vergrassing van de duinen tegen te gaan. Veel bijzondere duinplanten en zeldzame dieren, zoals de loopkever en zandhagedis zijn vrijwel verdwenen. Door de komst van de grote grazers verwacht PWN dat de openheid weer terug komt. Dat dit koste gaat van veel struiken en bomen nemen de duinbeheerders op de koop toe. Behalve gras zijn de dieren vooral dol op de bast van de stammen die ze zelf schillen. "Open duinen zijn internationaal van belang en kennen een Europese bescherming", benadrukt Oosterom. "Een uniek landschap dat niet verloren mag gaan."

"Zijn de koeien al zwanger?" is een vraag uit het gezelschap. "Dat weten we niet", bekent Oosterom. "Aan een drachtige wisent is dit moeilijk te zien. Bovendien zijn de dieren moeilijk te benaderen vanwege hun schuwheid. We blijven op redelijke afstand van ze verwijderd. Het is hun territorium en wij zijn daar maar te gast."

Over enkele weken volgen weer nieuwe excursies die PWN in de media bekend zal maken. •

WWW.DEVRIESBOEKEN.NL
SPOEDBOEK